

ปัญหาในกระบวนการออกแบบและก่อสร้าง จะหมดไปได้จริงหรือ

การจ้างออกแบบ การจ้างควบคุมงาน และการจ้างก่อสร้าง เป็นการจ้างซึ่งมีมูลค่ามาก การที่มีจำนวนเงินหรืองบประมาณการเงินเข้ามาเกี่ยวข้องมาก ย่อมเป็นที่พึงเล็งของสังคมโดยทั่วไป เราจะได้ยินได้ฟังอยู่บ่อยครั้งถึงความไม่สุจริตหรือการประพฤติมิชอบในวงราชการ มักจะเกิดจาก การจัดซื้อและจัดจ้างเป็นส่วนมาก หรือเป็นช่องทางของการประพฤติมิชอบของผู้คิดมิชอบ ในสังคมปัจจุบันเราจะพบปัญหาการคอร์รัปชัน และทุกกลุ่มผู้บริหารทั้งระดับกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ รวมถึงประเทศชาติซึ่งช่วยกันคิด ช่วยกันเสนอและหาทาง รวมทั้งอาจกำหนดเป็นนโยบายที่จะปราบปรามให้หมดไปมาเป็นเวลานานแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถทำได้ (ในระดับที่น่าพอใจ)

หันกลับมามองในสถาบันเล็ก ๆ อย่างเช่น สถาบันการศึกษาของพวกเรา บุคคลภายนอกมองอย่าง ให้เกียรติว่าเป็นสถาบันการศึกษาระดับสูง เหตุการณ์ดังกล่าวคงจะไม่มี ก็เป็นเรื่องที่ดีที่คนจำนวนมากยังมองในแง่บวกอยู่

การคอร์รัปชันนั้น มิใช่เป็นเรื่องเฉพาะการเบียดบังหรือหาผลประโยชน์โดยจำนวนเงินให้ตัวเองเท่านั้น การเบียดบังเวลาราชการเพื่อประโยชน์ของตนเองก็อยู่ในข่ายนี้เช่นกัน การช่วยเหลือหรือการตอบแทนบุญคุณเป็นประโยชน์ให้บุคคลใกล้ชิดหรือผู้ที่เคยพึ่งพาช่วยเหลือกันมาก่อน ก็คือการเอื้อประโยชน์ให้ผู้อื่นเป็นการประพฤติมิชอบ โดยทางราชการถือว่าเป็นการคอร์รัปชันอีกทางหนึ่งเช่นกัน หรือผู้บริหารที่ไม่รู้ซึ่งในกฎระเบียบของทางราชการ และสั่งการไปโดยผิดพลาด ปลั่งเปลอหรือสำคัญผิด ก็ย่อมถือได้ว่าเป็นผู้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติที่ทำให้ราชการเสียหาย ย่อมมีความผิดที่อาจต้องได้รับโทษ ทั้งทางวินัยและกฎหมายแพ่งและอาญาได้เช่นกัน

การได้มาแลกเปลี่ยนความรู้ ปรัชญา หรือ จากผู้รู้และมีประสบการณ์ ย่อมเป็นเรื่องที่ดี เป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้กับตัวเอง ป้องกันความผิดพลาด สามารถปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์ มีคุณภาพ ย่อมเป็นหนทางที่ดีของบุคคลผู้นั้นอย่างแน่นอน การมีประสบการณ์เพิ่มย่อมเป็นสิ่งที่ดี ไม่เป็นสิ่งที่เสียหายที่ไม่ควรไม่แสวงหา

การประชุมเชิงวิชาการ เรื่อง “บอกเล่า แลกเปลี่ยน และเรียนรู้ ว่าด้วยกระบวนการก่อสร้าง” หรือ “การพัฒนาระบบกายภาพ” หรือจะใช้ชื่ออย่างไรก็ตาม ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลาย ไม่ว่าสถาปนิก วิศวกร ผู้บริหารงานด้านอาคารสถานที่ทั้งระดับงานและระดับกอง ผู้บริหารที่จะต้องเป็นผู้ตรวจรับงานหรือรับผิดชอบงานดังกล่าว รวมทั้งเจ้าหน้าที่พัสดุ ซึ่งต้องบริหารสัญญาและต้องเข้าใจทั้งในแง่ระเบียบ กฎหมาย และความรู้ทางงานช่างพอสมควร น่าจะมีประโยชน์ไม่มากก็น้อย สำหรับการรับฟังและเรียนรู้ในการประชุมครั้งนี้

ตัวอย่าง คำถามตามข้างล่างต่อไปนี้ อาจเป็นบางส่วนเพื่อที่ท่านควรพิจารณา เพราะถ้ายังไม่สามารถตอบได้อย่างชัดเจนหรือยัง “คาใจ” อยู่ ก็จะช่วยให้ท่านหาคำอธิบายเพิ่มเติมได้ เช่น

<p>1. ช่วงก่อนการออกแบบและตั้งงบประมาณ</p> <p>1.1 มีการแต่งตั้ง “ผู้จัดการโครงการ” หรือหัวหน้าโครงการ หรือหน่วยงานใด เป็นผู้รับผิดชอบโครงการและภารกิจที่ชัดเจนหรือไม่</p>	
<p>1.2 ท่านมีเวลาคิดโครงการก่อนการเสนอของบประมาณนานเท่าใด มีแผนและรายละเอียดที่จะได้มาซึ่งมูลค่าสิ่งก่อสร้าง อย่างไร</p>	
<p>1.3 จำนวนเงินที่ขอตั้งงบประมาณสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้อาคาร หรือประโยชน์ใช้สอยภายในอาคาร ชัดเจนครบถ้วนหรือไม่</p>	
<p>1.4 ความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอยของโครงการ (TOR) ที่ส่ง หรือแจ้งสำนักงบประมาณ เป็น TOR เดียวกับที่ให้ผู้ออกแบบ ดำเนินการออกแบบหรือไม่</p>	
<p>1.5 รูปแบบที่ส่งพร้อมการของบประมาณได้มาอย่างไร ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่</p>	
<p>1.6 ฯลฯ</p>	
<p>2. ช่องการจัดทำ TOR เพื่อการออกแบบ และตรวจแบบ</p>	
<p>2.1 ผู้ใช้อาคารได้มีส่วนร่วม ตรวจTOR ก่อนประกาศคัดเลือกผู้ออกแบบหรือไม่</p>	
<p>2.2 TOR การออกแบบมีกำหนดวงเงินค่าก่อสร้างไว้หรือไม่ การออกแบบที่เกินวงเงินค่าก่อสร้าง จะสามารถตรวจรับงานได้หรือไม่</p>	
<p>2.3 มีการตรวจแบบเป็นขั้น เป็นตอน เป็นระยะ ๆ หรือไม่ หรือตรวจและรับมอบแบบเพียงครั้งเดียวตามเวลาที่กำหนดการแล้วเสร็จ ในสัญญา</p>	
<p>2.4 มหาวิทยาลัยควรมีหลักเกณฑ์และข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานของมหาวิทยาลัยหรือไม่ ผู้ออกแบบและผู้รับเหมาได้ทราบล่วงหน้าหรือไม่</p>	
<p>2.5 มีกรรมการตรวจและรับมอบแบบเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ หรือผู้ชำนาญการในด้านนั้น ๆ อยู่ด้วยหรือไม่</p>	
<p>2.6 ฯลฯ</p>	

<p>3. ช่องการพิจารณา BOQ ราคากลาง และ TOR การจัดจ้าง</p> <p>3.1 ราคากลางได้มาอย่างไร ตามที่ผู้ออกแบบถอดราคามาให้ใช้หรือไม่</p>	
<p>3.2 กระบวนการราคากลางของหน่วยงานถอดราคามาจากแบบจริงหรือไม่ หน่วยงานมีผู้ชำนาญการ ด้านการถอดราคาหรือไม่</p>	
<p>3.3 TOR การจัดจ้างจะกำหนดทุนจดทะเบียนของผู้จะยื่นเสนอราคาได้หรือไม่</p>	
<p>3.4 ฯลฯ</p>	
<p>4. ช่วงการตรวจการจ้าง ผู้ควบคุมงาน</p> <p>4.1 ผู้ควบคุมงาน ทราบภารกิจของตนครบถ้วนหรือไม่ (ซึ่งมีการกิจอยู่ 3 ช่วง (STAGES))</p>	
<p>4.2 มีการสรุปรายงาน EXECUTIVE SUMMARY หรือไม่</p>	
<p>4.3 การรายงานของผู้ควบคุมงาน นอกจากความคืบหน้าของงานก่อสร้างแล้ว มีการตรวจสอบเรื่องคุณภาพงานด้วยหรือไม่ มีรายงาน DEFECT WORK ในแต่ละงวดงานด้วยหรือไม่</p>	
<p>4.4 ผู้ควบคุมงานมีสิทธิในการอนุมัติวัสดุก่อสร้างได้หรือไม่</p>	
<p>4.5 ฯลฯ</p>	
<p>5. ช่วงการตรวจการจ้าง การก่อสร้าง</p> <p>5.1 การตรวจรับงาน (แต่ละงวด) จำเป็นหรือไม่ว่าจะต้องมีผลการทดสอบวัสดุในช่วงงานดังกล่าวให้ได้ผลถูกต้องก่อน (เช่น ผลการทดสอบคอนกรีต ฯลฯ)</p>	
<p>5.2 การรายงานผลงานของผู้รับจ้าง ควรมีหลักการในหัวข้อเรื่องอะไรบ้าง</p>	
<p>5.3 ควรมีการวางระบบ “รับ - ส่ง เอกสาร” สำหรับโครงการก่อสร้าง เพื่อความสะดวกรวดเร็วหรือไม่อย่างไร</p>	
<p>5.4 ผู้รับเหมา จะขอแก้ไขระบบโครงสร้างใหม่ให้ดีกว่าและทำงานให้เร็วกว่า โดยไม่ขอเพิ่มเงินจะทำได้หรือไม่ (เช่น เปลี่ยนจากระบบคานและพื้นเป็นระบบพื้น POST TENSION และเปลี่ยนจากอิฐมวลเบาเป็นอิฐมวลเบา เป็นต้น)</p>	
<p>5.5 ฯลฯ</p>	

6. การเตรียมการเพื่อการบริหารจัดการอาคาร	
6.1 มีการเตรียมการเพื่อรับมอบอาคารและการบริหารจัดการอาคาร ก่อนการก่อสร้างจะแล้วเสร็จหรือไม่	
6.2 สถาบัน เตรียมการเรื่องอัตรากำลังและงบประมาณ เพื่อการบริหารจัดการอาคารใหม่หรือไม่ อย่างไร	
6.3 มีการวางแผน การตรวจสอบ การค้าประกัน การชำรุดบกพร่องของงาน 2 ปี หลังการก่อสร้างตามสัญญาหรือไม่ อย่างไร	
6.4 ฯลฯ	
7. อื่น ๆ	

บทความสั้น ๆ ข้างบนนี้ อาจเป็น “ตัวช่วย” ให้ท่านตัดสินใจเข้าร่วมในการประชุมครั้งนี้ก็ได้ขอโปรดพิจารณา

จากกลุ่มเครือข่ายพัฒนาระบบกายภาพ ปชมท.
15 พฤษภาคม 2555